

השפעת אחריות, טשטוש מחשבה-מציאות וקומפולסיות על

אפקט פלצבו ב OCD בהשוואה לפוביה ספציפית

The influence of Responsibility, Thought-action fusion and Compulsions

on the placebo effect in OCD compared to Specific Phobia

עבודת גמר למוסמך

מגיש: עמי ויזל

בהנחייתו של פרופ' יונתן הפרט

2012

תקציר

הטיפול היעיל ב-OCD הוא טיפול המכיל מרכיב קוגניטיבי ומרכיב התנהגותי, כאשר בפועל קיים קושי לבדוד אחד משני מרכיבים אלו. טיפול זה יעיל יותר בטווח הארוך מטיפול תרופתי. מכאן שקיים מנגנון המשמר את ההפרעה ובבסיסו קשר קוגניטיבי-התנהגותי (McKay et al., 2004). עדות למנגנון זה קיימת בעמידותה של ההפרעה לאפקט פלצבו. נראה כי בניגוד להפרעות חרדה אחרות, ב-OCD אין (או כמעט ואין) אפקט פלצבו (Huppert et al., 2004). המחקר הנוכחי ביקש, לראשונה, להתחקות אחר הגורמים לעמידות זו, ובכך למעשה להתחקות אחר הגורמים שבבסיס המנגנון המשמר של OCD. נבחנו שני מרכיבים קוגניטיביים ככאלו היוצרים את העמידות: תחושת אחריות מוגזמת וטשטוש בין מחשבה למציאות (TAF). כמו כן נבחן גם מרכיב התנהגותי לעמידות זו והוא קיומן של הקומפולסיות עצמן, כהתנהגות אשר מהווה פתרון מדומה. כדי לבדוק זאת השוו נבדקים המאופיינים באובססיות וקומפולסיות (OC) מסוג התנקות לנבדקים המאופיינים בפוביה מג'וקים (אשר עבורה אמור להתקיים אפקט פלצבו). הנבדקים חולקו לקבוצות פלצבו ול-"לא-פלצבו", כאשר הקבוצות נבדלו זו מזו בסוג הטיפול עליו יודע הנבדק (בפועל הטיפול זהה). עבור כל נבדק התקיימה חשיפה הדרגתית לגירוי מעורר חרדה והוא דיווח על מצוקתו. תוצאות המחקר הראו כי יש עדות להפחתה באפקט פלצבו, ואף להיפוך שלו, בנבדקים המאופיינים באובססיות-קומפולסיות לעומת נבדקים המאופיינים בפוביה ספציפית. כן נמצא כי קיים קשר בין עמידות זו לביטוי קומפולסיוני, הוא התנקות יתר, ולמאפיין אחד של אחריות מוגזמת, הוא האמונה בפרשנות מוטה למחשבה חודרנית. תוצאות המחקר מעידות על היכולת לבחון את התופעה במחקר השוואתי ניסויי, וכן מעלות את הצורך במחקרי המשך אשר עשויים להוסיף ולהתחקות אחר הגורמים שבבסיס העמידות, והשלכותיהם הטיפוליות ב-OCD.

Abstract

Effective treatment for OCD contains two components: a cognitive one and a behavioral one. In fact it is difficult to isolate either of these ingredients while treating the disorder. Cognitive-behavioral treatment is more effective in long-term than medications. Hence there appears to be a mechanism which preserves OCD, and at its core stands a cognitive - behavioral connection (McKay et al., 2004). Evidence of this mechanism derives from the durability of the disorder to placebo effect. It seems that unlike other anxiety disorders, in OCD there is no (or almost no) placebo effect (Huppert et al., 2004).

The current study asks, for the first time, to examine the causes of this durability, and by doing so to find out more on the preserving mechanism of OCD. Two cognitive components that might be impairing the placebo effect were proposed: an exaggerated sense of responsibility and the fusion between thought and reality (TAF). A behavioral component of this resistance was also suggested: the existence of compulsions themselves, creating a fake, inherit solution for the patient.

To test this hypothesis participants characterized by obsessions and compulsions (OC) were compared to participants characterized by phobia of cockroaches (for which the placebo effect should exist). Participants were randomly divided to placebo vs. no placebo groups. The groups differed on the type of treatment the participant was told he/she received (actually the treatment was the same in all groups). For all of the participants, gradual exposure to an anxiety source took place, and each participant reported his/her distress level.

Results showed evidence of reduced or inverse placebo effect in patients characterized by OC symptoms, compared with patients characterized by specific phobia. A connection was found between this durability to placebo and a compulsive act, demonstrated by hand-cleaning. In addition one subtype of exaggerated sense of responsibility, the belief in a biased interpretation to an intrusive thought, was also found connected to the placebo durability. Results suggest that the placebo effect can be studied in analog groups in single session experiments, and that both cognitive and behavioral factors appear to impact the placebo effect. Further research is needed to trace the factors underlying resilience to the placebo effect, and their therapeutic implications in OCD.

